

13. STAVBA VĚTY – OPAKOVÁNÍ

1. Přečtěte text a doplňte vynechaná písmena.

Bůh pastvin a ochránce stád Pan věděl, že se jeho písničky líbí, a začal se domýšlet, že hraje lépe než vídec Múz Apollón. Výzval proto boha pohoří Tmólose, abý rozsoudil, kdo lépe hraje.

Tmólos svolil a odhrnul z obrovských uší větve prastarých stromů. Nejprve zahrál Pan divokou barbarskou písničku. Na okraji lesa stál král Midas a s potěšením naslouchal zvukům píšťal, které se překřikoval ý jako štěbetavé hlasý ptáků, hvízdal ý jako vítr ve skalách a poskakoval ý vzduchem jako vlnky řek po kamenech.

Pan dohrál a Tmólos výbídl boha Apollóna. Apollón odhrnul nachovou řízu a uchopil levící nádhernou lyru. Měkce udeřil do strun a struny začal ý lahodně zpívat. Ztichlým večerem se nesl ý k nebi sladké tóny, jako by se vznášel ý na jemných stříbrných perutích. Tmólos býl dojat. Apollónový nebeské písně zvítězil ý nad Panovými písničkami.

Midas s nevolí výslechl rozsudek. Protože si mýslil, že všemu rozumí a že je povolán o všem rozhodovat, výhrkl: „To není možné. Panova písnička je stokrát hezčí. Mě se líbí. A když se mi líbí, musí být přece lepší. Copak nemáš uši?“

Popuzený Apollón přistoupil ke králi a vzal jeho uši do prstů. Uši začal ý hned měnit tvar, protáhl ý se a pokryl ý se bělavou srstí.

„Teď máš uši, jaké ti patří,“ řekl rozhněvaný bůh a zmízel. Midas si sáhl na hlavu a nahmatal dlouhé oslí uši. Pozdě lítoval, že se pletl do sporu, kterému nerozuměl.

(Eduard Petiška: Staré řecké báje a pověsti; upraveno)

a) Vymyslete a запиšte nadpis k příběhu.

Nejkrásnější píseň

b) Vyhledejte a přečtěte přímou řeč.

c) Zapište větné vzorce souvětí z prvního odstavce.

V1, že V2, a V3, že V4.

V1, aby V2, V3.

d) V prvních dvou větách z druhého odstavce vyznačte základní skladební dvojice.

e) Ve třetím odstavci podtrhněte příslovce.

f) Vyberte, co je **lyra**: ☒ starověký strunný drnkací nástroj, ☐ starověké platidlo.

Vyberte, co je **nachová říza**: ☐ starověký hudební nástroj, ☒ sytě červené slavnostní splývavé roucho.

Vyberte, co je **perut'**: ☐ starověký psací nástroj, ☒ ptačí křídlo.

Vyberte, co znamená **s nevolí**: ☒ s rozhořčením, s nespokojeností, ☐ s bolestí žaludku.

g) Víte, kdo byli bůh Pan, Apollón a Tmólos? Vyberte si jednoho boha nebo jednu bohyni řeckého nebe (hledejte na internetu). Poté na vhodném digitálním zařízení pomocí vhodného textového / grafického editoru vytvořte list z encyklopedie k danému bohu. Popište, jak vypadá, jaké má schopnosti, a uveďte další zajímavosti. Vložte fotografii nebo kresbu. Jednotlivé listy si ve třídě představte.

